

WOLONTARIAT WE WŁOSZECH

Wolontariusze budują solidarność społeczną

Jedną z najbardziej uderzających cech rozwoju włoskiego III sektora w ostatnich latach jest pojawienie się stowarzyszeń nie związanych ani z Kościołem, ani z polityką. Ich korzenie tkwią w kampaniach protestacyjnych z lat 60., a ich celem jest budowa bardziej demokratycznego społeczeństwa w oparciu o aktywnych obywateli i prawa obywatelskie. Pierwszym z nich jest Demokratyczny Ruch Federacyjny (Democratic Federative Movement).

Tło historyczne

W starożytności prowincję Półwyspu Apenińskiego zamieszkiwały m.in. ludy Etrusków, Ligu-rów, Italików. W VIII w. p.n.e. obszary południowe kolonizowali Fenicjanie i Grecy. W VII w. p.n.e. zdominowali je Rzymianie, którzy od 509 p.n.e. tworzyli republikę, później cesarstwo starożytnego Rzymu. W roku 1929 na mocy porozumienia rządu włoskiego z papieżem, z Watykanu uczyniono odrębne państwo. W latach 1935-1936 faszystowskie Włochy podbiły Etiopię, w 1939 Albanie. W roku 1940 przyłączyły się do wojny po stronie hitlerowskich Niemiec. W roku 1947 uchwalono republikańską konstytucję. W okresie powojennym Włochy, na tle innych krajów europejskich, wyróżniały się brakiem stabilności politycznej (w latach 1945-1994 rząd zmieniał się 53 razy). W styczniu 1995 r. niezależny minister finansów L. Dini, sformował rząd ponadpartyjny. W 1998 r. premierem został Massimo D'Alema – pierwszy w Europie Zachodniej premier postkomunista. 13 maja 1999 prezydentem został Carlo Azeglio Ciampi.

O wolontariacie zaczęto mówić we Włoszech dopiero w połowie lat siedemdziesiątych. Okazją był kongres zorganizowany w roku 1975 przez Caritas, w którym uczestniczyły m.in. takie ważne organizacje walczące z izolacją społeczną, jak: Wspólnota Capodarco, Stowarzyszenie Papieża Jana XXIII, Grupa Abel i in. Był to punkt zwrotny w ruchu zaangażowania społecznego wobec ludzi najbardziej potrzebujących. Zaproponowano, obok opieki i usług dla osób potrzebujących, usunięcie społecznych przyczyn niedostatku poprzez walkę z nierównościami społecznymi i ekonomicznymi.

Odtąd nie mówi się już tylko o opiece, dobroczynności, ale o dojrzałym i obywatelskim ruchu – wolontariacie. Jest on dzisiaj nieodzowny we Włoszech ze względu na postawienie w centrum uwagi człowieka najsłabszego, najbardziej potrzebującego, a także obywatelski sens odpowiedzialności i uczestnictwa w życiu społecznym, szacunek dla innych, sens służby, współistnienie z innymi ludźmi na planecie zagrożonej patologią, biedą i wojną.

Przez pryzmat liczb.

Do wzmocnienia wolontariatu we Włoszech przyczyniło się utworzenie podwalin prawnych w roku 1991. Wtedy liczba wolontariuszy sięgała 273 000 (11 000 aktywnych). Sześć lat później oszacowano liczbę organizacji na 12 909. Działa w nich aktywnie 450 000 wolontariuszy, 3,5 mln członków organizacji, pracowników oraz krwiodawców. Liczba poświęconych godzin pracy zasługuje na miano fenomenu. W ciągu całego tygodnia 11,5% czasu stanowi praca 17 000 wolontariuszy. Poświęcają oni na wolontariat 2,9 miliona godzin pracy w każdym tygodniu.

Wolontariat pełni podstawowe zadania wśród mieszkańców miast, którzy uczestniczą w życiu grup społeczności lokalnych, stają w obronie standardów życia, prowadzą działalność kulturalną, edukacyjną. Możliwości wolontariatu oparte są na przepisach prawa, co pozwala na działanie w zgodzie z władzami lokalnymi.

We Włoszech połowa stowarzyszeń to organizacje bezwyznaniowe, o zróżnicowanych orientacjach kulturowych. Dominują wśród nich podmioty o charakterze katolickim, które stanowią 40% ogółu. Wolontariat jako społeczny fenomen XX wieku ma swoją miarę. Z badań przeprowadzonych przez Włoską Fundację na rzecz Wolontariatu wynika, że bezpłatnie i dobrowolnie działa we Włoszech 9380 grup wolontariuszy. Blisko 700 tysięcy wolontariuszy rocznie przepracowuje 150 milionów godzin. Najwięcej ludzi dobrej woli zrzeszają stowarzyszenia znajdujące się na północy Włoch. Wolontariuszami są tam często osoby o wysokich dochodach, bez kłopotów finansowych. Statystyki pokazują, że wolontariusze pracują średnio 5 godzin tygodniowo. Niektórzy poświęcają czas wolny od pracy, nauki, zajęć domowych. Innych wolontariat pochłania tak bardzo, że często otrzymują wsparcie materialne niezbędne do życia w postaci niewielkiego wynagrodzenia. Nie ujmuje to ich zasług w wolontarystycznej pracy.

Prawo i definicje

W wyniku przekształceń krajowego systemu opieki społecznej i kryzysu systemu politycznego, włoski sektor organizacji pozarządowych szybko rozwija się w ostatnich latach. Blisko połowa organizacji wolontarystycznych, stowarzyszeń, fundacji i spółdzielni społecznych we Włoszech powstała po roku 1977. Są to prywatne, pozarządowe, nie nastawione na zysk organizacje, podlegające regulacjom księgi pierwszej włoskiego kodeksu cywilnego. Mogą one wykonywać działalność na rzecz swoich członków (wzajemna pomoc) lub osób trzecich (solidarność); członkowie mogą otrzymywać wynagrodzenie za swoją pracę. W ostatnich 10 latach uchwalono kilka ustaw regulujących działalność organizacji pozarządowych. Są to:

- Ustawa o organizacjach wolontarystycznych (Ustawa kompetencyjna 266 z 1991 r.), zgodnie z którą wolontariusz to osoba świadcząca bezpłatne usługi na zasadzie dobrowolności. Wolontariusze powinni bezpłatnie, bez wynagrodzenia świadczyć usługi osobom, które nie są członkami stowarzyszenia, w celu rozwijania solidarności w społeczeństwie;
- Ustawa o spółdzielniach społecznych (Ustawa nr 381 z 1991 r.) określa spółdzielnie społeczne jako organizacje działające dla dobra ogólnego społeczności. Występuje w nich różnorodność członków: klienci, wolontariusze i pracownicy płatni. Spółdzielnie socjalne typu A prowadzą działalność społeczną, natomiast spółdzielnie typu B promują zatrudnienie osób upośledzonych społecznie.
- Rozporządzenie o społecznie użytecznych organizacjach pozarządowych (Rozporządzenie nr 460), czyli o organizacjach pożytku publicznego, ustanawia specjalne zasady i zwolnienia fiskalne. Organizacje te (ONLUS) to stowarzyszenia, komitety, fundacje, spółdzielnie i inne prywatne organizacje prowadzące działalność przynajmniej w jednym z następujących sektorów: pomoc społeczna i opieka nad chorymi (około 70% wszystkich organizacji działających na zasadzie dobrowolności działa na tych dwu obszarach) oraz dobroczynność, edukacja, szkolenie zawodowe, sport, dziedzictwo narodowe, środowisko, prawa cywilne i badania naukowe o szczególnej użyteczności społecznej. Organizacje muszą inwestować wszystkie nadwyżki finansowe w swoją działalność statutową.

Poza tym w latach dziewięćdziesiątych włoski sektor organizacji pozarządowych pomógł w uchwaleniu ustaw i regulacji oraz w stworzeniu nowych usług i wprowadzaniu innych reform rządowych. W rezultacie silnych kampanii przeprowadzonych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, powstały nowe ustawy o prawach osób niepełnosprawnych, o przyznaniu imigrantom prawa opieki zdrowotnej, o utworzeniu instytucji monitorujących przestrzeganie praw pacjenta. Uczestnictwo i współpraca stały się ważnym elementem w stosunkach z władzami publicznymi. Powstały agencje, tj. Krajowi i

Regionalni Obserwatorzy Służb Wolontarystycznych, Ośrodki Wspomagania Organizacji Wolontarystycznych (utworzone na mocy Ustawy nr 266 z 1991 r.) i Rady Wolontariatu, których zadaniem jest konsultowanie się z organizacjami wolontarystycznymi. Działają one w radach miejskich i prowincjonalnych.

Obecnie dość kontrowersyjna i wymagająca uściślenia jest regulacja dotycząca nowych miejsc pracy. Jest ona nie dostosowana do aktualnych realiów i nie darzy uznaniem pracowników ochotniczych w porównaniu z pracownikami wynagradzanymi. Nie daje to gwarancji i ochrony dla nowych rodzajów pracy, które tworzy trzeci sektor. W konsekwencji w roku 1998 opracowano dokument, na konferencji w Padwie, w którym zawarte są postulaty dotyczące zmian prawnych statusu pracowników oraz nowe zasady zarządzania w różnych rodzajach działalności trzeciego sektora. Problem dotyczył relacji między sektorem niedochodowym a społecznościami lokalnymi, w wyniku których powstały nadmierne ekonomiczne i trwałe zależności. Wzrastały możliwości rozszerzenia pomocy usługowej, ale równolegle zmniejszono jej koszty, nawet poprzez obniżanie płac wykonawców usług socjalnych.

W oparciu o nowe prawa, na poziomie lokalnym powstało wiele organizacji samopomocowych nastawionych na świadczenie usług grupom specjalnych potrzeb, czasami prowadzących działalność w bezpośredniej, partnerskiej współpracy z lokalnymi władzami. W tym duchu tworzony jest obszar dla działań Stowarzyszenia dla Młodych (Societa per l'Imprenditoria Giovanile). Jest to organizacja pomocy socjalnej, zarejestrowana i posiadająca status prawny nr 44/1986, odpowiedzialna obecnie za opiekę nad działalnością socjalną w południowych Włoszech.

Planowanie, finansowanie i świadczenie większości usług socjalnych we Włoszech odbywa się obecnie na poziomie raczej regionu, prowincji lub gminy niż kraju.

Samorząd a III sektor

Wolontariat stymuluje instytucje publiczne, domagając się od państwa praw dla najsłabszych. Czyni to zgodnie z artykułem 3. włoskiej konstytucji, który przewiduje obowiązek państwa w usuwaniu przeszkód natury ekonomicznej i społecznej. Bariery te, ograniczając wolność i równość obywateli, przeszkadzają w pełnym rozwoju osoby ludzkiej i rzeczywistemu uczestnictwu wszystkich ludzi pracy w organizacjach politycznych, ekonomicznych i społecznych Włoch. Wolontariusze więc często pełnią funkcje kontrolne wobec struktur publicznych nie wypełniających swoich obowiązków.

Wolontariat poza tym wyprzedza odpowiedzi państwa na nagłe potrzeby, ostrzega o nagłych trudnych sytuacjach na danym terenie (emigracja, prostytucja, problemy psychiczne młodzieży). Tworzy on również nową świadomość u tych, którzy zwykle nie martwią się trudną sytuacją innych i w ten sposób odbudowuje morale włoskiego społeczeństwa. Integruje też służby publiczne w sektorach, gdzie interwencja państwa jest niewystarczająca.

Jedna z najważniejszych organizacji przedstawicielskich sektora organizacji pozarządowych – Stałe Forum ds. Trzeciego Sektora – doprowadziła w tym roku do sformalizowania Porozumienia o konsultacjach z rządem z 12 lutego 1999 roku między Stałym Forum ds. Trzeciego Sektora i Rządem Włoskim. Zostało ono podpisane przez premiera, ministra ds. solidarności społecznej i ministra zatrudnienia i zabezpieczenia społecznego. Celem porozumienia jest wypracowanie nowych stosunków między sektorem a instytucjami publicznymi, tworzonych na zasadach komplementarności, integracji i subsydiarności. Porozumienie to potwierdza rosnące znaczenie trzeciego sektora, jego specjalne wartości i zdolność zwiększania uczestnictwa indywidualnych osób w celu spełnienia nie zaspokojonych potrzeb obywateli i budowania solidarności społecznej.

Rząd włoski zobowiązał się po raz pierwszy do:

- wzmocnienia konsultacji z trzecim sektorem,
- rozszerzenia zachęt finansowych przyznanych małym i średnim przedsiębiorstwom na społeczne przedsiębiorstwa non-profit,
- zbadania wprowadzenia specjalnych zwolnień fiskalnych dla osób wykluczonych społecznie,
- zbadania możliwości wykorzystania ulg na niesienie pomocy osobom z marginesu społecznego w dziedzinie edukacji i szkolenia zawodowego,
- powołania krajowej konferencji ds. problemów i procesów starzenia,
- przedstawienia reform w dziedzinie opieki społecznej, roli członków i pracowników w spółdzielniach specjalnych, możliwości tworzenia miejsc pracy dla grup upośledzonych społecznie, utworzenia krajowej służby cywilnej i roli stowarzyszeń promujących spójność społeczną.

Stałe Forum ds. Trzeciego Sektora zobowiązało się do:

- promowania kultury odpowiedzialnego społecznie obywatelstwa,
- promowania trzeciego sektora,
- opracowania silniejszej samoregulacji i demokratycznej przejrzystości sektora,
- uruchomienia autonomicznego procesu monitorowania porozumienia.

Inne możliwości wolontarytycznej ekspresji

Obecność pracy wolontarytycznej w wielu dziedzinach życia społecznego jest dowodem, że można chcieć dokonywać zmian.

Zmiana wewnętrzna. Wolontariat prowadzi do zadawania pytań samemu sobie oraz analizy własnych poglądów. Prowadzi również do zakwestionowania pewnych postaw, do wypracowania większej otwartości. Człowiek staje się świadomy pewnych sytuacji, a przez to jest raczej aktywny, niż bierny we własnym domu i w świecie. Bycie wolontariuszem pomaga nabrać poczucia własnej wartości oraz uczy nowych umiejętności.

Zmiana w społeczeństwie. Wolontariat daje możliwość zaangażowania się w zmiany i udoskonalenia społeczne w kraju i zagranicą. Podnosząc pewne kwestie, nawiązując kontakty, znosząc uprzedzenia, pozwalamy ludziom na wspólną aktywność, mającą na celu pokój, sprawiedliwość, wzajemne zrozumienie i solidarność.

We współczesnych społeczeństwach, również we Włoszech, praca wolontariusza stanowi alternatywę i cel. Oznacza coś, co może ułatwić nową drogę formowania stosunków międzyludzkich; jest znakiem zdrowej demokracji.

Do nowych form wolontarytycznej ekspresji można zaliczyć:

1. Oddanie krwi i narządów przez ludzi pomiędzy 18 a 60-65 rokiem życia; dwukrotne oddanie krwi jest warunkiem przynależenia do jednego z 2610 oddziałów Włoskiego Stowarzyszenia Wolontariuszy Oddających Krew.
2. Przeszczep szpiku kostnego od dawcy pomiędzy 18 a 50 rokiem życia, który nie ma chorób zakaźnych i chorób krwi; jest on pobierany przez Stowarzyszenie dawców Szpiku Kostnego, Włoski Czerwony Krzyż lub Włoskie Stowarzyszenie Wolontariuszy Oddających Krew, a informacje o jego dawcy i cechach wprowadzone zostają do Włoskiego Rejestru Dawców Szpiku Kostnego.²
3. Edukacja informatyczna, dotycząca: obsługi komputerów użycia sieci, Internetu i stron www w celu ułatwienia współpracy między osobami potrzebującymi pomocy, organizacjami i ekspertami; poszerzenia możliwości porozumiewania się z innymi ludźmi za pomocą poczty elektronicznej i w ramach grupy dyskusyjnej oraz dzięki budowie usług internetowych organizacji.³

Krótkoterminowy wolontariat/obozy pracy

Pierwszy obóz pracy miał miejsce na polu bitwy pod Verdun w czasie I wojny światowej (1920). Projekt angażował eks-żołnierzy z Francji i Niemiec, którzy pracując dobrowolnie, budowali domy dla uchodźców. Ideały pierwszego projektu – pojednanie i budowa nowego świata – zainicjowały „ruch obozów pracy”, który swym zasięgiem objął wiele krajów na świecie i każdego roku przyciąga dziesiątki tysięcy młodych.

Większość obozów pracy dotyczy wyjazdów zagranicznych koordynowanych przez międzynarodowe organizacje YAP, SCI etc. i jest dostępna dla każdego powyżej 18 roku życia (kilka miejsc jest zarezerwowanych dla nastolatków). Żadne szczególne umiejętności nie są wymagane. Obozy pracy dają wyjątkową możliwość życia, pracy i współpracy ludziom różnych narodowości, wieku, pochodzenia społecznego, rozwoju kulturalnego oraz wyznania.

Od-
działy i grupy stowarzyszone, np. YAP-u, organizują

1-4-tygodniowe programy wraz z lokalnymi partnerami. Na ogół gromadzą 10 do 20 osób z różnych krajów, zebranych w jednym celu: żyć razem w harmonii i wspólnie pracować nad jakimś wartym zachodu projektem.

Programy obozów pracy oferują swą pomoc społecznościom lokalnym w wykonaniu zadań, które w inny sposób nie byłoby możliwe.

Praca dotyczy wielu dziedzin: działań socjalnych i wzmagających solidarność, takich jak: praca z dziećmi, niepełnosprawnymi, uchodźcami, ochrona środowiska, projektowanie budynków użyteczności publicznej (szkoły, centra osiedlowe, programy kulturalne /festiwale multikulturalne/, renowacja i ochrona lokalnego dziedzictwa kulturalnego). Idea jest taka, by pomoc nie trwała tylko podczas obozów pracy, ale by także zachęcało i stymulowało do kontynuowania i rozwijania lokalnych projektów po obozach.

Kilka przykładów programów obozów pracy poza granicami Włoch (podobnie na terenie Włoch):

- przygotowanie seminarium w dawnym obozie koncentracyjnym w Dachau, w Niemczech;
- przeprowadzenie remontów domów dziecka i organizowanie zajęć dla dzieci z Łotwy;
- czyszczenie nielegalnego wysypiska śmieci we Francji;
- obóz wakacyjny dla dzieci niepełnosprawnych w Palestynie.

Oprócz pracy, spotkania i wspólne życie przełamują bariery między wolontariuszami i w ten sposób przyczyniają się do międzyludzkiego, międzynarodowego i międzykulturowego porozumienia. Wolontariusze dowiadują się nie tylko wiele o innych, ale także o sobie samych. Grupa działa na zasadach demokratycznych, by umożliwić młodym wzięcie w swoje ręce odpowiedzialności i przejęcie inicjatywy. Kontakt z lokalną społecznością jest bardzo ważny i pozwala mieszkańcom poznawać inne kultury oraz stawać się świadomymi kwestii międzynarodowych. Obozy pracy są wyjątkową drogą do poznawania miejscowej ludności i odkrywania terenów niedostępnych dla zwykłych turystów.

Średnio- i długookresowy wolontariat

Długookresowy wolontariat to przygoda. Pozwala młodym ludziom stawiać czoło nowym wyzwaniom i sprawdzać się w nieznanych sytuacjach i otoczeniu. Służba w wolontariacie to szansa na znalezienie nowych przyjaciół, poszerzenie horyzontów, zdobycie umiejętności – w zamian za ofiarowywany czas, zdolności i energię programom, których realizacja wymaga pomocy wolontariuszy. Udział w służbie wolontariackiej jest dla młodych ludzi kształcącym doświadczeniem, które może być spożytkowane w przyszłości (w sprawach osobistych, społecznych i zawodowych) oraz na zawsze związać ich z aktywnym modelem życia.

Wolontariusz chcący pracować przez dłuższy czas zawsze jest kierowany do pracy w centrach mieszkalnych lub projektach miejscowych, angażowany w rozwój społeczności i w ten sposób daje się mu możliwość bycia aktywnym obywatelem. Ważne, by wolontariusz zrozumiał cele projektu i osobiście przyczyniał się do ich zrealizowania.

Kilka przykładów średnio- i długookresowych programów dla wolontariuszy:

- praca z dziećmi i młodzieżą w placówkach dla nich przeznaczonych;
- pomoc w codziennych zajęciach mieszkańcom i na farmach pedagogicznych;
- organizowanie spotkań, seminariów i innych programów wraz z organizacją „Młodzi i Środowisko”;
- pomoc i praca animatora w centrach mieszkalnych dla młodzieży niepełnosprawnej;
- praca biurowa i kierowanie obozami pracy (YAP, SCI), itp.

YAP, SCI chcą przede wszystkim dać szansę wyjazdu zagranicę tym, którzy normalnie nie byliby w stanie wyjechać albo nie są przyzwyczajeni do wyjazdów zagranicznych. Oferty dla wolontariuszy „długookresowych” są kierowane głównie do ludzi młodych, między 18 a 25 rokiem życia (z wyjątkami). Wyżywienie, zakwaterowanie, kieszonkowe są zapewnione. Wiele projektów łączy się z refundacją kosztów podróży, chociaż kilka z nich wymaga niewielkiego wpisowego. Młodzi, zainteresowani wolontariatem, powinni skontaktować się z ich lokalnym oddziałem albo grupą stowarzyszoną. Jeżeli w twoim kraju nie znajduje się żadne z nich, Sekretariat Międzynarodowy da ci adres jednego z partnerów-organizatorów, do których możesz się zgłosić.

Wspólnota Socjalna (WS)

Coraz więcej ludzi jest w ciężkiej sytuacji życiowej, potrzebuje pomocy i opieki. Dlatego też w lokalnych warunkach tworzy się tzw. wspólnoty o różnorodnej formie organizacyjnej. Wspólnoty otrzymały w roku 1991 status prawny nr 381/19. Wpłynęło to na szybsze tempo zatrudnienia w III sektorze oraz wzrost liczby pracowników płatnych do 600 000 (2 % zatrudnienia ogółem).

Wzrosła nie tylko liczba współpracowników, ale przede wszystkim naukowców, polityków i liderów opinii publicznej, którzy wykazują ogromne zainteresowanie taką działalnością. Obecnie zajmuje się nią około 4 200 jednostek organizacyjnych, w których działa 135 000 członków i pracowników; 20% stanowią osoby niepełnosprawne.

Wspólnota Socjalna posiada doskonale rozwinięty system opieki socjalnej i współpracy z administracją lokalną. Ta forma organizacyjna jest okazją do stworzenia silnych więzi opartych na zaufaniu. Tworzy również nowy obszar współpracy wolontariuszy i pracowników wynagradzanych, gotowych pomagać osobom będącym w ciężkiej sytuacji życiowej i tzw. autsajderom. Sektor umożliwia tym ludziom podjęcie pracy, podniesienie kwalifikacji, zdobycie doświadczenia i uaktywniania się społecznie. Nie rozwiązuje to problemu bezrobocia, jest treningiem, formą szkolenia przed zdobyciem zatrudnienia na rynku pracy.

Wolontariat i opieka społeczna we Włoszech jest bardzo aktywnym ogniwem w łańcuchu funkcji społecznych i budzi duże zainteresowanie, szczególnie dążeniem do reform systemu opieki społecznej. Propaguje silną zintegrowaną pomoc dla osób uzależnionych od narkotyków, zwłaszcza na gruncie lokalnym. Uświadamia społeczność o problemie narkomanii, zaprasza do uczestnictwa w planowaniu nowych rozwiązań problemu. Ponadto zaczęto otwierać, z inicjatywy Wspólnot, ośrodki pomocy dla osób uzależnionych, schronienia dla nosicieli wirusa HIV, domy opieki dla chorych; do pracy zaangażowano ludzi młodych, niepełnosprawnych, bezdomnych, byłych narkomanów i więźniów. Rozwiązania te

są ściśle związane z systemem, jaki panuje we Włoszech, tj. liberalno-socjalno-demokratycznym. Dotychczasowe dokonania:

- narodziny III sektora jako służby wolontarystycznej z różnorodnością usług, m.in. adwokackich,
- zmiana niektórych organizacji wolontarystycznych w formy o nowej strukturze, jaką mają wspólnoty socjalne,
- obecność obok siebie organizacji zatrudniających zarówno wolontariuszy, jak i pracowników,
- rozszerzająca się opieka społeczna na gruncie socjalnym, kulturowym, rekreacyjnym.

Sektor nie przynoszący dochodów, jakim jest wolontariat, zwiększa konkurencję usług na polu ekonomicznym.

1 Ta część artykułu i dwie następne zostały opracowane na podstawie: Trzeci sektor w Uni Europejskiej, KLON/JAWOR, Warszawa, maj 2000, s 65-66.

2 Organizacje zajmujące się krwiodawstwem i przeszczepem szpiku kostnego:

ADIMO – Włoskie Stowarzyszenie Dawców Szpiku Kostnego, www.col.it/associ/avis/admoo46.htm;

AIDO – Włoskie Stowarzyszenie Dawców Narządów, www.col.it/associ/avis/aidoo45.htm;

AVIS – Włoskie Stowarzyszenie Krwiodawców www.col.it/associ/avis/aviso44.htm, www.vol.it/IT/ASSOC/AVIS;

3 Organizacja zajmująca się tą problematyką: Fondazione Cesar – Progetto RICERCA INTERNET E VOLONTARIATO www.fondazionecesar.it/it/index2.htm

Opracowanie:

Izabela Kubiak – Centrum Wolontariatu w Warszawie

Przykład organizacji pozarządowej we Włoszech, zajmującej się wolontariatem

FONDAZIONE ITALIANA PER IL VOLONTARIATO

(Włoska Fundacja dla Wolontariuszy)

Via Nazionale 39, 00184 Rome

tel. 0039 06 4743887, fax 0039 4819836

Fundacja, wypromowana przez „Cassa di Risparmio di Roma” (Rzymski Bank Oszczędności) w roku 1990, otrzymała swój statut w maju 1991. Jej celem jest promocja „kultury solidarności” oraz wychodzenie naprzeciw potrzebom ludzi zajmujących się wolontariatem, którzy od dawna oczekiwali powstania organizacji zajmującej się promocją, doradzaniem i wspieraniem społecznych oraz edukacyjnych wysiłków podejmowanych niezależnie, tzn. bez instytucjonalnych, społecznych, ekonomicznych i partyjnych ograniczeń. Główne cele Fundacji:

- promocja działań dotyczących najważniejszych spraw związanych z wolontariatem i III sektorem,
- zapewnienie pracownikom socjalnym i wolontariuszom możliwości szkoleń, podnoszenia kwalifikacji i dostosowywania dotychczasowych do bieżących wymagań poprzez kursy i seminaria;
- popularyzowanie akcji mających na celu wspieranie rozwoju wolontariatu zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym;
- stworzenie warunków, które pozwoliłyby wolontariuszom rozwijać się;

- poszerzenie świadomości społecznej w kwestii wolontariatu, uświadomienie jego jakości, wzrostu, roli i spodziewanego przyszłego rozwoju – poprzez studia, badania, spotkania, stypendia, a także przez porównanie historycznego i kulturalnego dziedzictwa różnych organizacji oraz ich metod działania;
- udokumentowanie i rozpowszechnianie tzw. know how na temat wolontariatu, wyników przeprowadzonych badań i innych ważnych informacji;
- wzmocnienie rosnącego zainteresowania mass mediów, nauczycieli i specjalistów informacją z zakresu „kultury solidarności”, od której zależy polepszanie standardów życia, szczególnie w małych społecznościach lokalnych;
- wypracowanie schematów szkoleń zawodowych wspólnie ze stowarzyszeniami, agencjami zajmującymi się szkoleniami, rynkiem usług i kursów edukacyjnych, w celu zwiększenia kwalifikacji wolontariuszy;
- rozwijanie kontaktów z rządem, parlamentem, lokalnymi organami władzy, służbami społecznymi i inwestorami, związkami zawodowymi, organizacjami non-profit poprzez dochodzenie do porozumień, podpisywanie konwencji i ustanawianie zasad współpracy;
- dążenie do zagwarantowania wsparcia dla organizacji pozarządowych (NGO) w krajach rozwijających się, wychodzenie naprzeciw ich kompleksowym potrzebom;
- wzmocnienie związku między organizacjami międzynarodowymi a krajami Europy, w celu zintegrowania ich planów, równocześnie zacieśnienia współpracy kulturalnej i informacyjnej;
- wspieranie społecznych, kulturalnych i legislacyjnych działań, gwarantujących z jednej strony pomoc finansową, z drugiej dużą autonomię;
- zachęcanie do kontynuowania zmiany, jaka powinna zająć w świecie wolontarystycznym: z rozczłonkowania – do ścisłej współpracy między grupami wolontariuszy; w efekcie da to możliwość wspólnego dążenia do celu, jakim jest troska o osoby słabsze.

ORGANIZACJE SKONCENTROWANE NA DŁUGOTERMINOWEJ PRACY WOLONTARIUSZY:

CROCE ROSA ITALIANA

(Włoski Czerwony Krzyż)

via B. Ramazzini 31, 00151 Roma,

tel. 0039/06/58751, www.cri.it

FUNDAZIONE CESAR

(Fundacja Cesar)

Cordialmente. Via Galliera 26, 40121 Bologna

tel. 0039/051271236, fax 0039/0516437600

e-mail: realbo@evo.it

www.fondazionecesar.it/it/index2.htm

ASSOCIVILE Associazione Volontari Protezione Civile

e-mail: associvile@associvile.it

tel./fax 0039/10/511499

AVEL / AMICI E VOLONTARI ELIS

(Przyjaciele i Wolontariusze Elis)

Via Sandro Sandri 81, 00159 Roma

tel. 0039/064356031,

fax 0039/0643560349

e-mail: avel@elis.org

www.elis.interbusiness.it/sociale/avele.htm

ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE DZIAŁAJĄCE WE WŁOSZECH W RAMACH WOLONTARIATU KRÓTKOTERMINOWEGO:

SCI SERVIZIO CIVILE INTERNAZIONALE

Gruppo locale di Modena

O.N.L.U.S. – Associazione laica di volontariato. Membro consultivo dell'UNESCO e del Consiglio d'Europa.

<http://www.comune.modena.it/associazioni/sci/index.html>

YAP / YOUTH ACTION FOR PEACE ITALIA

(Akcja Młodych dla Pokoju/ Włochy)

Via marco Dino Rossi, 12/c, 00173 Roma – Italy

tel. 0039/06/7210120, fax 0039/06/7220194,

e-mail: yap@yap.it www.yap.it/it/index.htm

Opracowanie:

Izabela Kubiak – Centrum Wolontariatu w Warszawie

Tłumaczenie tekstów z języka angielskiego:

Elżbieta Goszczyńska,

Agata Siudak.

Bibliografia

1. Trzeci sektor w Uni Europejskiej, KLON/JAWOR, Warszawa, maj 2000.
2. Staś Gawroński, Ochotnicy miłości bliźniego. Biblioteka „WIĘZI”, tom117, Warszawa 1999.
3. Analiza badań nad problemem: pracownicy i ochotnicy opracowana przez Gian Paolo Barbeta w 1996, CGM 1997, oraz C. Borzaga, A .Santuari 1998.
4. European Exchange Programme for Multipliers 1997/98. Actors of new solidarity in Europe. National Reports. A Project of ETWelfare.
5. Giulio Marcon (a cura) / Lunaria, „Il Volontariato Italiano in Europa” (1995) CCIVS – Unesco/Grep Editions – Pour Avec, „National Service, what are the choices?” (1995)
6. Marco D'Auria (a cura)/AvvenimentiI – „I libri dell'Altritalia, Mille Idee (e indirizzi) per viaggiare senza soldi” (1996)
7. CCIVS/Unesco, „Directory of Member organisations” (1996)
8. European Commission (Komisja Europejska), Crescita, Competitivita, Occupazione. Le sfide e le vie da percorrere per entrare nel XXI secolo. Libro Bianco, in „Official Journal” suppl. 6/93, 1993.